

ΓΡΑΦΑΜΕ σε σχόλιο ότι πριν τη Γαλλική Επανάσταση οι πλούσιοι εκείνης της εποχής απόρριψαν όταν ο Ζακ Ρουσσό ισχυρίστηκε πως όλοι οι άνθρωποι ήταν αρχικά ίσοι και έγιναν άνισοι σε κάποια στιγμή της ιστορικής εξέλιξης. Ο Ρουσσό δεν κατάφερε να τους πείσει λέγοντας πως η αιτία της ανισότητας βρίσκεται στην ιδιοκτησία. Όμως εκεί που απέτυχαν ο Ρουσσό, ο Βολταίρος, ο Ντιντερό και άλλοι σοφοί του Γαλλικού Διαφωτισμού πέτυχαν τελικά ο Μαρά και ο Ροβεσπιέρος. Η καρμανιόλα έκοβε κυρίως κεφάλια πλουσίων που αρνίστηκαν να πιστέψουν πως ο πλούτος τους δεν ήταν θέλημα Θεού. Η ίδια ματωμένη ιστορία επαναλήφθηκε πάρα πολλές φορές και πριν και μετά τη Γαλλική Επανάσταση, αλλά τα κεφάλια των πλουσίων, όσα κρατιόνταν ακόμα στο λαιμό τους είναι αγύριστα και γυρίζουν με το λεπίδι μόνο για να μπουν στον τάφο, πάλι με την πεποίθηση πως και αυτό ήταν θέλημα Θεού.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ αυτή πεποίθηση δεν μπορεί να έχει κανείς σοθαρές αντιρρήσεις: «Είναι δικαίωμα του καθένα να αντιλαμβάνεται το θεό σαν το αρχικό και τελικό αίτιο» και της ζωής και του θανάτου του. Όμως δεν είναι δικαίωμα του καθένα να μην αντιλαμβάνεται πως ο πλούτος έχει αίτια πολύ συγκεκριμένα και διόλου μεταφυσικά και ότι είναι γελοίο να προσεύχεται κανείς πριν από κάθε εμπορική πράξη. Η προσευχή σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να πάρει τη θέση προσυμφώνου στην αθέμιτη πολλές φορές εμπορική συμφωνία που θα ακολου-

ΑΠΟΨΕΙΣ

Δέσποινα Μπαχά

→ despina.bahas@kosmos.com.au

συνταξιούχος έχουν ένα κοινό γνώρισμα. Όπως ο εργαζόμενος έτσι και ο συνταξιούχος θέλει το φαγητό, πρέπει να ντυθεί, να στεγαστεί, να πάει σε μια διασκέδαση, να πιει το ουζάκι του, γιατί όχι και τη σαμπάνια του, να κάνει ένα δωράκι στη γυναίκα του ή στη γεγόνια του, να αγοράσει δέκτη τηλεόρασης, να έχει και το σαραβαλάκι του και να κάνει ένα σωρό ακόμα πράγματα, που ο καθένας θα ήθελε να τα κάνει χωρίς ωστόσο ο συνταξιούχος να μπορεί να τα κάνει. Και δεν μπορεί να τα κάνει γιατί δεν του το επιτρέπει ο μικρή σύνταξή του. Δηλαδή άνθρωπος με δικαιώματα θεωρείται μόνον αυτός που μπορεί να παράγει έργο. Ο συνταξιούχος που δεν μπορεί να παράγει έργο, ο ανάπτηρος που δεν μπορεί να παράγει έργο, ο έγγυος που δεν μπορεί να παράγει έργο, ο πνευματικά καθυστερημένος που δεν μπορεί να παράγει έργο, δεν έχουν τις ίδιες ανάγκες με τους άλλους ανθρώπους;

ΤΑ ΠΕΡΙΦΗΜΑ Επιδόματα και πΨωροσύνταξη δεν λύνουν το πρόβλημα. Απλώς το επισημαίνουν και το μπαλώνουν όπως όπως. Δεν είπαμε κ. Άμποτ να γίνετε Ροβεσπιέρος και με την καρμανιόλα να κόβετε τα κεφάλια των κροίσων, αλλά να ικανοποιηθούν απλά και μόνο οι ανθρώπινες ανάγκες και αυτών των ανήμπορων συνανθρώπων μας όχι με Φιλανθρωπία, αλλά με αξιοπρεπή Επιδόματα και με μια ικανοποιητική Σύνταξη στα Τιμημένα Γηρατειά για να ζήσουν, όπως οφείλουμε τον υπόλοιπο βίο της ζωής τους με Αξιοπρέπεια.

Παραγκωνισμένα Τα Τιμημένα Γηρατειά

Θήσει. Από τότε που ο Ρουσσό διευκρίνισε πως δεν υπάρχει ισότητα και ότι η ανισότητα είναι ιστορικό και όχι μεταφυσικό γεγονός, έπρεπε να γίνει πληρέστερα νοντό από τους μελετητές πως και γιατί η ιδιοκτησία δημιουργεί την ανισότητα. Και αν πράγματι αποδεικνύουταν πως η ιδιοκτησία ευθύνεται για την ανισότητα και όχι το Άγιο Πνεύμα, όπως αφήνει να εννοηθεί ο Καλβίνος, οι άνθρωποι δεν θα είχαν παρά να αλλάξουν το ιδιοκτητικό σύστημα, προκειμένου να αλλάξει και το στάτους της ανισότητας.

ΚΑΙ για να μη με πείτε κομμουνίστρια, κάπως έτσι θα πρέπει να σκεφτόταν ο νεαρός Μαρξ, που από τότε που ήταν φοιτητής ακόμα, όχι μόνο εξαρτούσε το πρόβλημα της ισότητας από το πρόβλημα της ιδιοκτησίας, αλλά και προσπαθούσε να επισημάνει τα βαθύτερα και ουσιαστικότερα αίτια

που κάνουν τις δύο έννοιες, την ισότητα και την ανισότητα απόλυτα εξαρτημένες. Προσωπικά δεν αμφιβάλω ότι στη σημερινή εποχή της Πλαγκοσμιοποιημένης Ανισότητας υπάρχουν πολλοί καλοπροαίρετοι άνθρωποι που πραγματικά επιθυμούν την ισότητα, που άλλωστε είναι αίτημα πανάρχαιο. Και όμως αν πάρουμε έναν εργαζόμενο με ειδικότητα και έναν συνταξιούχο θα διαπιστώσουμε ότι η ειδικότητα μετράει περισσότερο από την προσωπικότητα, γιατί η ψαλίδα αμοιβής είναι τερατώδης. Ακόμη και ένας εργαζόμενος και αν έχει και καλή δουλειά αμοιβεται διπλάσια και τριπλάσια από έναν συνταξιούχο. Όχι μόνο στο καπιταλιστικό σύστημα υπάρχει αυτή η τερατώδης ανισότητα, αλλά και στον λεγόμενο «υπαρκτό σοσιαλισμό».

ΟΣΤΟΣΟ και ο εργαζόμενος και ο

ΚΑΘΕ
Τρίτη, Τετάρτη & Παρασκευή

Τηλ.: (02) 9568 3766

Fax: (02) 9569 9344

E-mail: kosmos@kosmos.com.au

www.kosmos.com.au

